

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący)

SSN Marek Siwek (sprawozdawca)

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie **P Ł.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 3 pkt 2 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2025 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 20 maja 2025 r., sygn. akt II AKzw 347/25

zmieniającego postanowienie Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 11 marca 2025 r., sygn. akt IV Kow 164/25.

p o s t a n o w i ł

**uchylić postanowienie w zaskarżonej części, tj. w jego pkt. II,
dotyczącym określonego okresu próby i sprawę w tym zakresie
przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w
Krakowie.**

Paweł Kołodziejcki Zbigniew Kapiński Marek Siwek

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Kielcach postanowieniem z dnia 11 marca 2025 r., sygn. akt IV Kow 164/25, odmówił udzielenia P Ł. warunkowego przedterminowego

zwolnienia z odbycia reszty kary 3 lat pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z 13 października 2022 r., sygn. akt III K 69/22.

Po rozpoznaniu zażalenia skazanego na to postanowienie, Sąd Apelacyjny w Krakowie postanowieniem z dnia 20 maja 2025 r., sygn. akt II AKzw 347/25:

1. zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że na podstawie art. 77 § 1 k.k. i art. 78 § 1 k.k. warunkowo zwolnił P Ł. s. K. i B. z d. K., ur. [...] [XXX] r. w O. , skazanego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 13 października 2022 r., sygn. akt III K 69/22 za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. na karę 3 lat pozbawienia wolności, z odbycia reszty kary pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 80 § 1 k.k. wyznaczył warunkowo zwolnionemu okres 3 lat próby, od daty faktycznego zwolnienia z zakładu karnego;
3. na podstawie art. 159 § 1 k.k.w. w zw. z art. 72 § 1 pkt 4 k.k. w okresie próby oddał skazanego pod dozór kuratora i nałożył na skazanego obowiązek w postaci podjęcia kontynuowania stałej, udokumentowanej pracy zarobkowej;
4. stwierdził, iż Skarb Państwa ponosi wydatki za postępowanie odwoławcze.

Kasację od tego postanowienia wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżając je na korzyść skazanego, w części dotyczącej określonego w pkt. II okresu próby, zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 80 § 1 k.k. poprzez wyznaczenie skazanemu okresu próby w wymiarze 3 lat od daty faktycznego zwolnienia z zakładu karnego, podczas gdy czas pozostały do odbycia przez P Ł. kary, tj. do dnia 2 sierpnia 2025 r., jest krótszy niż 2 lata, w związku z czym okres próby, zgodnie z treścią art. 80 § 1 k.k. nie mógł być dłuższy niż 2 lata.

Wskazując na powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, dlatego podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron, zgodnie z art. 535 § 5 k.p.k.

Trafnie podniósł w niej skarżący, że w przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia wskazanego w *petitum* kasacji przepisu prawa materialnego.

Zgodnie z treścią art. 80 § 1 k.k. w razie warunkowego zwolnienia czas pozostały do odbycia kary stanowi okres próby, który jednak nie może być krótszy niż 2 lata ani dłuższy niż 5 lat. Od tej reguły ustawodawca przewidział wprawdzie wyjątki, określając w art. 80 § 2, 2a i 3 k.k. trzy inne długości okresu próby, jakie mogą być ustalone przy warunkowym przedterminowym zwolnieniu skazanego, jednak nie mają one zastosowania w niniejszej sprawie.

Co do zasady więc okres próby powinien odpowiadać czasowi pozostałemu do odbycia kary pozbawienia wolności, z ograniczeniami wynikającymi z art. 80 § 1 k.k. Gdy okres pozostały skazanemu do odbycia kary jest krótszy niż 2 lata, to wówczas okres próby związany z warunkowym zwolnieniem nie może być krótszy niż 2 lata. Okres próby związany z warunkowym zwolnieniem jest natomiast dłuższy niż 2 lata wówczas, gdy dłuższy niż 2 lata jest okres pozostały do odbycia przez skazanego kary – wówczas to ten okres pozostały do odbycia kary będzie okresem próby, który z kolei nie może być dłuższy niż 5 lat (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 14 lipca 2021 r., IV KK 266/21; 4 grudnia 2024 r., III KK 450/24).

Jak wynika natomiast z treści opinii nadesłanej z Zakładu Karnego w P., skazany P. Ł. karę 3 lat pozbawienia wolności zaczął odbywać od 20 września 2024 r., przy czym na jej poczet zaliczono okres jego pozbawienia wolności od 30 stycznia 2022 r. do dnia 19 marca 2024 r. W tej sytuacji koniec kary pozbawienia wolności przypadał na 2 sierpnia 2025 r. Czas pozostały do odbycia przez P. Ł. kary był więc w dacie orzekania przez Sąd Apelacyjny w Krakowie, czyli 20 maja 2025 r., krótszy niż 2 lata, a zatem zgodnie z treścią art. 80 § 1 k.k., winien zostać określony wobec skazanego na 2 lata (k. 13).

Zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie w jego pkt. 2, wyznaczające skazanemu okres próby na 3 lata, rażąco naruszało zatem wskazany przepis prawa materialnego, dlatego w tym zakresie - zgodnie z postulatem

skarżącego - należało je uchylić, aby w toku ponownego rozpoznania sprawy, Sąd odwoławczy określił czas próby zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawa.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[J.J.]

[a.ł]

Paweł Kołodziejcki Zbigniew Kapiński Marek Siwek